

H A Z A I - H Í R A D Ó

Szerdán, Februárius' 20-adián, 1 8 2 8.

Nagybritannia — Frantziaország — Austria — Muszkaország — Erdélyország

Nagybritannia

Az alsó Ház, a' maga' első ülésében, egész 15 Writs fog elkészítve kiadni, az újj Tagok' választása eránt, kik ezen Képviselő alsó Táblától, vagy a' Kabinétbe, vagy a' felső Táblához emeltettek.

A' Times, jan. 21. — Sietünk a' Ns. Publikumot biztatni, hogy az újj Kabinét' liberalis tagjai eránt, a' hírek által el ne tsábítódjon. Nem lehet feltenni hogy Dudley, Grant, de kivált' Huskisson ur, alkalmasok volnának ára, hogy azon nagy gyökér-értelmeknek, mellyekbe magokat beavatták, felhagynának: fel kell tehát előre tenni, hogy Huskisson úrnak és a' Canning' barátjainak, fontos ígéreteket tettek; és a' külső 's belső politikának semmi valamirevaló zikkelljét, olyan emberek, kiket a' közvélekedés a' jövendő Kabinét' liberalis részének tartana, fel nem áldozzák, kivált' ha az is igaz, hogy Wellington Hgz. némely elébbi vélekedéseit a' gabonáról 's a' katolikus dolog-felől, mérséklette. A' Huskisson, Grant úrak', és Dudley Lord' kabinétben-maradássok, nyilvános bizonyság, hogy azon rakás minorum gentium Toriek által, kik a' Wellington Hgz. pártfogása alatt jutottak-be, tsak méltó tiszteletül szolgálnak azon principiumoknak és eszközöknek, mellyeket ezek ekkorig előkelőleg követtek. Az első Ministerséget, alkalmasint tsak kéntelenségből vette magára Wellington

Hgz., senkit-sem találván ahhoz alkalmatost; tudván hogy tavaj azt mondotta, — bolond lenne ha azt keresné magának, a' mihez nem tud. De, nem kell még rólla ítéletet-tenni, mivel', lehet neki valami más nagy oka.

A' dublini katolikus egyesületben O'Connel úr így beszélt: "Az országglószék' fejenek elküldése, annyira megzavarta a' mi' elő-látásunkat, hogy még ekkorig nem tudom, miféle fejezésekkel írjuk kérő-levelünket. Én, nem tartozom azokhoz, a' kik már is kétségbe estek a' jövendők eránt. Tsalhatatlan forrásból tudom, hogy országglószéket, lehetetlen Toriekból állítani-fel, és nints is olyan vakmerő ember, a' ki a' Királynak ezt javasolná. A' Canning' principiuma, minden Tory - kőfűvök' ellenére is, — aereperennius. Ha valami ügyetlenség által Peel úr és a' Tory-párt a' Ministeriumba lépnének, mi, tsak bátor álhatatosság által és nyelvünk' erejénél-fogva, végre, meg fogjuk nyerni az emancipatiot. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy fenyegetődzünk; hanem, már most, nyomossabban panaszkodhatunk, mint-sem mikor barátaink a' Kabinétban ültek.

A' Timesben, jan. 22-dikén e' van: "Óránként nevedik a' szorongattatás, ha az ember a' magát-formáló kormányszékről akar szóllani, mely, mint alkalmasint hozzá tenni gondoljuk,

még nem szedődött rendbe. Mindazáltal, akadék nélkül kimondhattuk gondolatunkat az újj Kabinét' legmegkülömböztetebb Tagjáról, mert csak egyedül az ő' múlt esztendei saját kifejezéseit szükség' újra elmondanunk. Igazán első Ministerévé lenne-é Wellington Hzg. Angliának; úgy ez, az ő' felső-házbeli tulajdon nyilatkozása szerént, egy a' legrendkívülvalóbb környületek között, a' mi csak valaha StátuseMBER' életében előfordult. Az a' kinyilatkozás szóról-szóra ebből állott: "Ugyan kihihetné, hogy én, ki olyan fekvésben érzem magamat, mely nekem módot nyújt ára, — minden régi barátimat és katona-sorsosimat, ÓFge' kegyelmébe ajánlani, és az ő' ditsóséggel teljes, vezérlésem alatt tett szolgálataikat megjutalmaztatni, önként, egy olyan Hivatalt, mely az én' hajlandóságaimmal és szokásaimmal meg egyez, egy lézengő betsület-hajhászásért, megvessek, az ÓFge' országlószéke' eleire ültetettívén. Tudom én, hogy ezen foglalatosságokhoz megkívántató tulajdonságok közül egyel-sem bírok; tudom, hogy a' szükséges ékes-szóllás uints meg bennem ezen szakmány' fenn-tartására a' Kamara előtt (egyesült helybe-hagyás és nevettség — volt t. i. akkor a' Kamarában). Ezen vélekedéssel azon hivatal eránt, melyben a' hadsereg' elején állottam, eszmélődvé tehetségem-felől annak megfelelésére, 's ügyetlenségem-felől az első ministeri hivatalnak meg nem felelhetésére, esztelen, és még esztennél több lettem volna én, ha valaha az az oktalan planumom lett volna, a' mit bizonyos személyek, gyermeki maga-szeretet' indításából rám-kentek. (vetekedés a' felső Házban, május' 2-odikán, 1827). — Ezen nyilatkoztatás' olvasására, meg kell valjanunk, hogy mi rettenetesen elálmél-

kodunk, hogy újjontan hallottuk — Wellington Hzg. felvállalta, vagy vállalhatná az első Ministerséget. Ezen álmétkodásban részt veszen az egész Anglia, az egész élő világ, és a' legkésőbbi Maradék is vizhangoztattja. Mi, az által voltaképpen megzavarodtunk, és kérjük mindenekre (beschwören) Wellington Lordot, a' maga' saját, és az ország' hasznára, kié az ő' híre-neve, ha még a' kotzkák nem fekünnének, maga a' mi' Hiradónkat kezében tartva, nyomon siessen Windsorba, a' tudvalévő tzikkelyeket, különösen pedig ezeket — oktalannál (Thor) oktalannabbnak kellene neki lenni 'sat., ÓFgének terjessze elébe, 's mondja hozzá még: — Sire! lehetséges-é, kérem, ezek szerént, hogy azon politicum hivatalt, mellyet rám akarnak nyomni, felvállaljam? Mit fog róllam az egész világ ítélni? Hogy álljak-fel mint Minister, a' Kamara előtt? Nem tartanak-é ott nekem szemem' elébe saját Nyilatkozásomat? Mi volna még nekem egyéb hátra — elszökni, sietve futni, gyalázattal és megzavarodással elborítottva, és a' Fged' dolgait maga' sorsára hagyni. — A' többi candidatusokról, nem lehet éppen annyit mondani: mert, hogy Aberdeen Lord semmire se tudott menni egyszer egy diplomatikai Követtségben, Bétsben, mentti az, hogy Talleyrand úrral volt dolga. Azólta, Athénét látogatta-meg Aberdeen Lord.

A' Times szerént, jan. 25-adián, Wellington Hzget azzal mentették azon váratlan hibás tette eránt, hogy az első Ministerséget, mely rája-nézve, az Anglusok' megbíralása szerént, ad Iyram volna, hogy három áralót próbálván megkinálni, egyik, nem vállalta (Harrowby), Báthurst-al nem akart együtt szolgálni Huskisson, holott a' Ministeri-

um' merőn-állására, ez a' támosz; Melville-Lordot pedig, Peel (píl) Úr nem szenvedhette. 'Súgy fekütt rá Wellington Hzg. a' megvetett pompás ágyra. Ezekből, nem is gondol a' Közönség egyebet, hanem hogy a' Hzg. tsak addig tartaná-meg ezt a' hivatal t, mg magának egy alkalmas Következőt talál, ki, mind a' Királynak, mind a' Hzg' kollégáinak tettzik.

A' Globe and Travellerben (Földgójóbis és Útazóban) pedig e' van: Nourthumberland, Newcastle és Ruthland Hzgek, ellene szegezték volna magokat annak, hogy Wellington Hzg. kétféle Hivatalt visel, mely az országlásmóddal ellenkezik.

A' legújabb Times, jan. 24-edikéről, azt mondják, hogy a' Parleмент' ülésének kinyitása ismét nehésségre akadt. Addig szeretnék a' parlamenti veteke-dést húznivonni, valamíg a' Ministerium állandó lábra nem választatik: de, hogy lehessen az értekezéseknek ellent-állani, ha egyszer az ülés a' királyiszékből kinyitattott? Némely más vélekedések után, azt mondja, hogy legtermészetibb volna az ülést a' királyiszékből kinyitni, mely beszédet koránt-sem szükséges mindjárt azon nap' tanátskozásalá venni; hanem a' Writs (hrájtzs=újj választást rendelő patens) kibotsátásához nyúlván, a' parlamentet felfüggeszteni, valamíg a' Ministereket ki nem fogták válogatni.

Az újj, de kétséges állandósága Ministeriumban, a' katolikus dologra-nézve, ez a' 6 ember: Wellington, Bathurst, Lyndhurst, Peel, Goulburn és Herries, az emancipatio ellen, a' többi 7 pedig, mellette dolgoznak; ha ezek az urak az utóbbi (tavaji) veteke-dések-ólta nem változtatták a' magok' értelmeket. Minden esetre ellene van annak a' köz-behatás, mivel' a' Kabinét'

feje és a' Nagykantzellárius, kiknek a' kezekben van az egyházi pártfogás, a' felszabadítás ellen hartzolnak. Azomban, azt állítják, hogy a' katolikusoknak minden kívánságaikat megadják, a' Parlemente-lépést kivévén. — Nints most a' Ministeriumban, senki, a' kibeen beszéllő-talantom volna.—Don Miguel még most is (jan. 25) Plymouthban várja a' kedvező szelet.

Frantziaország

Páris, jan. 28. — Ezen felírás alatt: Anglus és frantzia Pair-ség, a' Courrier français ezt a' tzikkejt adja-elő: "A' világ' legelső két országa, az emberi pallérozódásnak két fő-oszlopa, meghatározott vezetés nélkül, tapasztalt kormányos nélkül, magokra hagyat-tak. Két Monarcha (magaországoló), élet-idejére, hatalmára és szolgál-szerzése' módjára-nézve, tsak-nem egyforma, annyira jutott, hogy ezeket lámpással keresse, 's azt ígéri, a' mit kölömben, mintha egymás' kezéből ragadták volna ki. Canning' halála-ólta, az anglus kabinét, üres, igazi élet nélkül; ámbár a' szokás és a' dolog' hatalma által meg-kívántató munkásság nem egészen maradt-ki. Frantziaországban, a' választás-ólta, enyészet és halál állott-be a' kabinétba. Frantziaországban és Angliában, próbát kiállott szolgál nélkül, kik a' szélveszeknek meg tudnának állani, (die fähig wären die Stürme zü beswören), jönn a' két Monarcha a' Kamarák' kinyitására. Ezen szolgál' noviciussága olyan időben kezdődik, mikor a' legvégre-haj-tottabb tapasztalás alig mérközhetik-meg a' környületekkel. Különös nagy hasonlatoságot mutat pedig a' két ország' fekvése abban, a' mi a' Pairekre-nézve esik; azt lehetne mondani, hogy ezen intézet ellen össze-esküvés állana. Angliában, a' Pairség minden módon maga

ellen dolgozik; Frantziaországban, minden módot elkövetnek a' Pairség ellen. Angliában, a' királyiszek ellen áll a' Pairség; Frantziaországban, a' Pairség' fundamentumának, alá ás az országlószék, midőn ez amannak betsületét oktalan vesztegetés által elpazérolja (pazolja). Angliában, kiragadja a' Pairség a' Fejedelem' kezéből a' hatalmat; Frantziaországban, az országlószék, a' bajjal küszködő Hatalom' műszerévé teszi a' Pairséget. Egyik helyen sem igyelnek a' Pairség' természetére, méltóságára és elrendeltetésére. A' Ritkaság a' maga' saját valójához tartozik: de ha az aranyat és gyémántot megbővítik, kevesbedik annak a' betse. A' Pairek' hatalma a' betsülésből áll; de, hol is volna különben az ő' segedelmek (vectis) mint a' köz-vételekedésben? (végezetek következik)

Páris jan. 25. — A' második instantia' Törvényszéke, melynek Elölülője Segnier, Senancourt Urat, ki az első instantiában tömlötözésre és pénzre ítéltetett, felszabadította. Ez az Író, kinek az Első kiadása — Resumé de l'histoire de traditions morales et religieuses — meglábolta a' Censurát, a' Kristus' Istensége' dogmáját, meghatározott, de illendő beszéddel nyomozgatta; mellyért őtet, a' mostani Státusprocurator, törvény' elébe idézte, mint veszedelmes népszédítőt és hit-gyalázót. A' védelemben, Senancourt úr és ama' méjjelemjü Prokurátor Berville Úr, minden félelem nélkül ezt a' theoremát tették fel, mely ellen a' törvényszék is semmit-sem szállott, hogy, ha Frantziaországban a' Hittudomány' nyomozása szabad nem lenne: úgy, nem is lesz többé vallás-szabadság.

Egy újjmódi éjjeli politzia állott fel Párisban: úgy-nevezett Wurst-ko-

tsin (padszekér = char-à-banc) hordják a' gyalog-katonákat; és, nem utóbbvaló a' lovag-politiánál.

Jan. 26. — A' Gazette szerint, Guillemint Gen., ki jan. 18-adikán Toulonba érkezett, parantsolatot talált ott, hogy azon pillantatban fordúljon vissza Corfuba, és onnan, az ánglus és muszka Követtel egyet-értőleg, vezéreljék a' foglalatosságokat.

Egynehány nap-olta szembe-tünő bizonyosságát tanulták ki az elébbi Ministeriumnak a' Congregatioval volt egybe-lántsólódásának. A' legmunkásabb feje volt annak a' volt Igasságminister. Már a' múlt nív. hónapban, tartott Masson úr a' Gen. Procurátor' helytállója (substitutussa) egy beszédet Nancyban, a' Bírák' kötelelességeiről, mely, annál-inkább meghatotta az elméket, mivel' az ékes-beszédnek remekje, és a' pölgári bátorságnak betsület-émlékje volt. De, minthogy abban a' Congregatio magát megtámadottának látta, Masson úr, a' maga' bátorságára azt végezte, hogy azt kinyomtatassa, és tsak most, mikor azon hatalmas Társasággal szembe mernek szállani, mehettek-rá, a' nyomtatott beszédből egy exemplárt Párisig hatoltatni. Igen hihetőleg, letétezt volna Masson úr, mert a' Státus-Procurátorok nem letehetetlenek mint a' Bírák', ha őtet a' nyomtatott beszéd ki nem szabadította volna. Azomban, a' bátor kötelelesség-érzésnek egy mustráját méltó felhozni, hogy t. i. már novemberben, mikor még az elébbi Ministerium ott állott mint mindenható, egy substitutus (helytálló) ezt merte mondani: "Jaj annak a' Bírónak, a' ki magát egy tsalárd látománytól meg hagyná tsalatni, és az isteni dolgok' tiszteletéből, bizonyos büntetést-érdemlő tetteket nem répzelve (nicht ahndete)! A' frantzia Egyház

szabadtságait védelmezni akaró Bírónak, mindenek felett a' maga' szabadtságát kell megtartani. De szabad, nem az, a' ki a' bírói méltósággal alatonúl felhágy, titkon, idegen zászló alá, mely nem hazai, haggya magát verbuválni, idegen törvényeket helybe-hágy, mellyek nem az országéi. Harley', Seguiet', d' Aguesseau' nemes árnyékai, ti olyan homályos ösvényen nem vándoroltatok!" — Ebből, egyéb-eránt, azt is láthatni, hogy a' Congregatio, már elkezdett a' Törvényszékekbe is berontani. Még ekkorig, a' ministerium' személy-választásában, a' kormányozás' gyökéértelmeiben, semmi változás nem láttzik. Szembetűnőnek tartották volt azt, mikor a' Ministeriumból egy Osztálj-Gen. Prefektussá lett; most pedig, elkezdették a' Prefektusokat Ministerekké tenni. — Egy igen szomorú panasz hallik most ismét sok városban, hogy a' Postahivatalokról, a' pénzes és pénzváltó-tzedulás (Wechselles) levelek elvesznek.

Austria

Béts, jan. 28. — Ypsilandi Sándor Hfg. veszedelmesen beteg. Rasumofsky Hfg. és Hzné ügyel rá, a' legmegkülömböztetettebb figyelemmel, beteg-ágyában, és meglátogatják őtet, gyakran. Ez a' félkezű vitéz az, kinek a' Görögök az ő' mostani, jó vagy rossz, állapotjokat, originaliter köszönhetik. — Itt Bétsben is megérzették a' Státuspapirosok az anglus Ministerium' változását; jobbultak azok egy-kisség.

Muszkaoország.

Berlini Híradók jelentik Pétervárról, jan. 13. — Jan. 10-edikén, inneplette a' tudományok' tsászári Akadémiája, nyilván tartott ülése által, 150-edik esztendeje' emlék-innepét, minekutánna ŐFgétől annak helybe-hagyását megnyerte volna, hogy ezt az esztendőnkénti nyilván

tartani szokott ülését, a' rendelés szerint meghatározott aug. 6-odika helylyett, ama' napra által-tehesse. — Azon lázadásoknak, mellyeket Kodschi-Dschangir, Turkestán' napkeleti részén, vagy is a' kis-Bucharia'ban indított volt, még, nints végek. Ujjra elő-állott ő' 14,000 emberével Bodokschaneben, a' hovata-vaj-nyáron kéntelen volt magát a' kínai katonaság előtt vissza húzni, megverte a' Kínaiakat és elfoglalta Kaschgárt. — Péter-Pál kikötőből, Kamtsatkában, jelentik júl. 11-edikén, 1827: "Jún. 21-edikén ment-el a' Korona-transport-brigg Alexander, mely itt telelt, Ochotzkba; Alexander-ladik pedig vissza jött ide, alsó-Kamtsatkából, júl. 1-ső napján. Júl. 4-edikén ért ide az anglus hadi-shloop Blossom, friss vizet és fát felrakni, és rövid nap', el fog innen indulni a' Behrings-útra. — Júl. 7-edikén inneplették Tsászar ŐFge' születése' napját mindennel-köz vigassággal, nagy pompával.

Pétervári tudósítások szerint, a' Köz-Híradókban, a' tsászári Nagyherczeg Mihály' tábori készülétei elmentek volna már Kieff-felé. Várják itt az újj anglus Követet a' Court Urat, ki a' hajókázás' félbe-szakadása miatt, útazását a' földön akarja Brüsselen és Berlinen által tenni; — jól megértjük — Brüsselen és Berlinen. — Lengyelország' gazdag gabonatermő számos tartományjaiból sok gabona megyen most szánon Wolhiniába, a' hol a' sok szaporodó-seregek' számára nagy gabonásokat építenek.

Azt a', híreben már régen esméretes pétervári, apr. 4-edikei Protokolt (1826), mely most az egész Európát (Ásiának és Afrikának is nevezetesebb részét) fellázasztotta, jó lesz megismerünk: mert, legfontosabb eredeti írás most ez. Ezen Protokoll' contentuma (bennéke; nem foglalattja, mivel' ez an-

nak tsak fedele) ez: — "Minekutánna a' Görögök' Ö-Nagybritanniai Fgét. megkérték volna, segedelmét ne sajnálná, őket a' Portával megbékéltetni, 's ére, ez a' Hatalom, közbenjárását ajánlotta; 's e' mellett kíván is ÖFgével a' minden Muszkák' Tsászárijával, ezen tekintetben egy-kézre dolgozni, — minekutánna más részről, Ö-ts. Fge, szintúgy azon kívánságtól lelkesítettven, hogy a' vallás', igasság', és emberiség' kívánságaival egygyezőleg, kíván a' viaskodásnak véget-vetni, melynek Görögország és az archipelagus most theatruma (lát-tére); tehát az alattírtak, az itt következő zikkelljeken egygyeztek-meg: — 1. Hogy a' Portának elébe-adandó egygyesség, ha ez t. i. a' neki ajánlott közbenjárást elfogadná, a' Görögök, a' következő szerbe jutnának az ottomanni országhoz: a' Görögök, fizetnének ezen országnak esztendei adót, melynek a' summáját' egyszer örökre, köz-megegyezéssel határoznák-meg; olyan Felsőbbségek által igazgattatának, mellyeket magok választottak és neveztek-ki; de a' kiknek kinevezésében, a' Porta is bizonyos(?) részt venne. Léteknék ezen szeriben, teljes lelkiesméret-, és kereskedés-szabadságok lennének, és belső kórmányozásokra, kirekesztőleg, magok ügyelnének. Hogy a' két nemzet' magánossai (individumai) között, egymástól teljes elválást lehessen kieszközölni, és ízetlenkedéseket elkerülni, mely egy oly' hosszas viaskodásnak szükséges következése volna; a' Görögök, azon török birtokokat, mellyek a' continensen (feszés földön) vagy Görögország' szigetein vólnának, szereznek-meg magoknak, pénzen. — 2. Hogy, ha a' Török- és Görögország között előálló közbenjárás' principiuma, a' már e' végre ÖNagybritanniai Fge' Követe által tett lépések következésénél-fogva

bevéteződne, Muszkaország, minden esetre, a' mondott közbenjárás' következtésével, a' maga' közbe-vetésének hasznát-vegye. A' mód, a' hogy az magát útöbbi alkudozásokhoz, mellyek ezen közbenjárás által az ottomanni Portával következnének, hozzá adhatná, és az időszak, melyben az részt-vehetne; késöbben, és a' pétervári 's londoni kabinétnak köz-eggyesség által, határozottassanak-meg. — 3. Hogy azon esetben, ha az ÖNagybritanniai Fge által az ottomanni Portának ajánlott közbenjárást, ez a' Hatalom be nem venné, és, akarmódon álljanak is Ö-ts. Fge' szerkezetei a' török országlószékhez, Muszkaország és Nagybritannia, mindég a' Protokoll' 1-ső zikkelljében említett egygyesség' értelmét fogja az ö' eszközlése által, vagy egygyesülve vagy magánosan, a' Porta és a' Görögök között végre-hajtandó össze-békélés' principiumának (gyökér értelmének), és minden kedvező alkalmakat elő-venné, hogy szava mindenik Félnél foganatos lehessen, hogy egygyeszer valahára, ezt a' megjuhádztatást, az említett principiumok szerént, végre lehessen hajtani. — 4. Hogy Muszkaország és Nagybritannia fenn-tartják magoknak azt, hogy mostantól-fogva szükséges eszközökhöz fognak nyúlni, hogy a' szóban-forgó egygyesség' zikkelljeit, valamint a' tartomány' határszéleit, és az Archipelagus' szigetei' neveit, mellyeket az illet, és a' mellyeket a' Portának, mint Görögország-nevezet alatt esmereteseket, elébe fognak adni, meghatározzák. — 5. Hogy továbbá, ezen egygyességnél Ö-ts. Fge, és Ö-Britannus Fge, mindenik részről, semmi birtok-nagyítást, semmi kirekesztő töllök-függést és Alattvalóiknak olyan kereskedés-hasznót, mely más nemzetekkel is köz ne vólna, nem keresnek. — 6. Hogy Ö-ts. és

Ö-Britannus Fgek, azon kívánságok mellett, hogy Szövetségesei, a' végző rendbe-szedésekben részt-vennének, melynek ez a' jelenvaló protokoll tsak rövidde, az említett protokoll bizodalmason tudokra adták a' bétsi, párisi és berlini udvaraknak, és javallani akarják nekik, hogy Muszkaországgal egyesülve, a' legvégső egyességet, mely Török- és Görögországot össze-békéltetné, vennék kezességnek alá; mivel' ezen egyesség mellett ÖNagybritanniai Fge, nem kezekedhetik. — Így esett-meg Péterváron, mártz. 23. (ápr. 4.), 1826. (alá-írták) Nesselrode, Wellington, Lieven.

A' muszka határszélről. Roszszúl kell annak, a' mi' diplomatiánkat és a' mi' hadi erőnket esmerni, a' ki a' mi' országglószékünk által ekkorig követett politika' meneteléről azt hinné, hogy az országglószék, a' görög nemzetnek bizonyos elpusztulásából-kiszabadítása' színe alatt, egyedül tsak hódoltatásokon törekedne. Mert, ugyan hogy egyéztethetik-meg azon feltétel nélkül ezt a' hódoltatás-kívánságot azon ritka mérséklettel, holott gyakran a' legimpopulárisabb (népszerűtlenebb) tárgyat veszik elő a' politica szándékhoz-jutásra; mely nálunk annyival könnyebb, minthogy, nem tsak a' muszka nemzet, hanem, minden pallérozott nemzetek, nyughatatlanul várják hádseregünk' neki indulását, minthogy, még kötések is nyújthatnák, katonai munkálkodásokra kezeiket, a' muszka koronának. Ha valaki a' mi' külső szerkeztéseinkel tsak kisség is esmeretes, és hadi erőnk' mellett, tsak futva ment is által, meggyőztethetett róla, hogy azt az eddig esméretlen mérsékletet, sem talantomtalanság, sem erőtlenség szülte, hanem hogy más, fellelősebb tekintetek vannak azzal egybekötvé, és hogy egy fentebbi érzés mint-

sem hódoltató nyavaja szállítja a' muszka hadsereget táborba, mihelyt a' nemzet' bétülete, mihelyt az elnyomattatott ember-nemzet kívánnják. Ha a' muszka nemzet, 1812-ben, az áldozatokban, minden másokkal vetekedett, hogy a' neki többé nem félelmes frantzia tyrannságot széjjel zúzzák; ha őket a' Napoleon' vissza jöveletekor Elbából, újjra fellállani látták, hogy a' fenyegetett népek' segedelmére siessen; ha a' későbbi időkben, a' halhatatlan Sándornak, saját hasznát legmegvetőbb késége által, 100 ezer embert, Európa' tsendessége-végett késsen állva találtak; ha, végre, a' mostani Fges. Uralkodót, az Ö' ösei' virtusai-val felruházva tekintjük; úgy, nehezen vetemedünk ára, hogy a' muszka nemzet' ditsőségének és nagy lelkiségének mindezen emlékeit eltöröljük, azon gondolon örvendezve, hogy azt, a' nyereség ösztönözi. Ha egy anglus Ministernek szabad volt nemzeté' haszná' megvetésével ditsékedni; valjon azon szavakkal követhette volna-é az, a' Portugallba készített hadi-küldöttséget, hogy egyenesen az az erő, mellyel Anglia bír, parantsolja neki a' világ' bódogsága' kedvéért, hogy annak hasznát, ne vegye: alkalmasint úgy lehet a' muszka' kabinet' politikájára ezen tudomány' valóságát szabni, és feléledve látni. Kéntennek kell lenni ott a' magán-uralkodás' legfelső gráduát tsudálni, a' hol természeti és erköltsi erők minden dologba-kapáshoz segéd kezeiket nyújtják. De, kevesebb tűnődéssel is nézhetni Muszkaország' szükséges eszközeinek kelet' megnyugtására-fordítását, 's meggyőződhetni a' felől, hogy ötet, semmi hódoltató planumok nem vezetik; mellyek nekünk szintúgy nem lennének hasznunkra, valamint Európa' egyenlő mértéke nem szenvedhet, és a' mellyek a'

muszka nemzet' kívánságaival, még-tsak meg-sem egyeznek, és a' mellyek neki ugyanazon nehésséget elevenítenék újjra fel, mellyet a' lengyel Királyság' teremtése okozott, és a' mi' familiai szerkezetesünket a' szomszéd Státusokkal, megzavarják, és a' kereskedésnek 's barátkozásnak szembe-tünő kárára lehetne. Valamíg-tsak a' lehetőség' birodalmában áll, elhitethetjük magunkal, hogy semmi-sem esik, a' mi tsak okot adna is valamiféle nyughatatlanságra: de ha a' környületek parantsolnák, és felidéznek Muszkaországot viadalra; kiki hitesse-el magával, hogy annak vége az Európai népszövetség' hasznára dül-el.

Erdélyország

Most is, mint mindég, a' legjobb Szü-
léket legtisztább ártatlan gyermeki szeretettel tisztelő buzgósággal inneplették-meg Erdélyben sok helyen, még a' falukon is, a' mi' Fges Fejedelmünk' és Fejedelem-Asszonyunk' születéssek' napjait, a' kettőt, mint egymáshoz igen közel álló ditsó napokat, egyesítve, Febr. 12-dikén. — Kološváron, nevezetesen, mint a' Haza' helybeli Fő-Kormány-széke' Hellyén, egyszerű szent szokásunk szerént, a' napot megelőző este, örö-
münk' és jótételre törekedésünk' jeléül, önkéntes indulatból a' várost kivilágosítottuk, mindenben ára igyelve, hogy buzgóságunk' jelei, Fejedelmünk' 's Fejedelem-Asszonyunk' Fges Személyeit illes-
sék. Hogy titkolhatná-el a' jó gyermek büszke ditselkedését, kedvelt Dajkáihozvonszodásának? — Egy pompás maskarás Extra-Bálban, a' Redout-Szálában, báloztunk, 's örö-
münkben, tántzoltunk is, a' fény között tündöklő, méjjen tisztelt, Fges. Emblémák' egyesületében; hol a' Redout' jövedelmének egy jó-részen kívül a' szenvedő szegénység' gyarapítására, szép öröm-versek is jelentek-meg

N. Szebenből, egy Jóltévő' részéről; melyeket a' jelen volt vígadózó Jóltévők, Haza-nagyok, Nemesek és Polgárok, egyesült buzgósággal vetekedve kapkodtak-el, 12 krjával Conv. pénzben, tudván, hova tzeloz a' versező' szent akarattja, — nem említvén a' szegénység'eránt viseltetett egyéb tetteket, ne-hogy azokat, akaratumk ellenére, a' balkezek is megtudnák — vártuk a' kellemetes reggelt, mely a' nyughatatlan várás miatt, igen távol, de nekünk vígadóknak, még is egy pillantat alatt elő-állott, — midőn, szívünk' -lelkünk' tiszta buzgóságát, a' mennyei Nagyúr' Házában is letettük. Letettük hódolásunkat, egy, az elragat-
tatásig buzgó Tégedisten' éneklése és nagy szent Mise' kiszolgáltatása mellett, szívünk' meglegedésére, 's lelkünk' tsendes nyugalma; azon örvendezvén mindenek felett, hogy tsak-nem már is 40 esztendeig ditsósségesen országlott, szeretett, szelid és bölts Fejedelmünknek, még-hosszabb időt kérhettünk a' mindeneken uralkodó egyedülvaló legfőbb Királytól. A' jeladó öröm-lövések nem is emiittjék: mivel' ezek, a' mi', örö-
münkben repesett szívünket, az igazi buzgóságnál felljebb, egy pertzel sem emelhet-
te.

Enyeden, K. Fejérváron 's másutt is, a' legnagyobb képzelhető buzgósággal vetekedtek velünk, a' jó Erdélyiek, az ÖFgek'eránt megmutatott buzgóságban; úgy hogy egy, Enyedről tudósító Előkelő Úr, még, szót-se talált már leveléhez az inneplés' méltó lefestésére. — Élljenek a' mi Jó Fejedelmünk 's Fejedelem-Asszonyunk Isten' ditsósségére, 's minden jó népei' boldogságára!

Typographus —

Legényre van még szükség Kološváron—kettőre, állandó munkára. Az ide vágyó jelentheti magát a' Híradónál.